

Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking

Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking

Verantwoordelijke:	Marianne Witvoet-Broos
	Veiligheid@prodas.nl

Laatst gewijzigd op:
24-08-2023

Vastgesteld op:
24-08-2023

Inleiding

Op scholen van Stichting Prodas worden leerkrachten regelmatig geconfronteerd met leerlingen die hoofd-, buik-, oorspijn hebben of door een insect zijn gebeten of gestoken. Soms heeft een leerling pijn of een wondje door een val of ander ongeluk. Dit is meestal met eenvoudige middelen te verhelpen.

Met de komst van passend onderwijs krijgen basisscholen in toenemende mate verzoeken van ouders/verzorgers (verder te noemen: ouders) om hun kinderen door de arts voorgeschreven medicatie toe te dienen op school. En steeds vaker wordt er medisch handelen van leerkrachten verwacht zoals het geven van medicijnen, sondevoeding of injecties. Het uitvoeren van medische handelingen op school brengt risico's met zich mee, ook op juridisch gebied. Het verlenen van medische zorg valt niet onder de zorgplicht van scholen in het kader van de Wet passend onderwijs: scholen zijn niet verplicht om medische handelingen te verzorgen en ook individueel personeel kan niet worden verplicht de handelingen te verrichten.

Inhoudsopgave

1	Beleid Stichting Prodas	3
2	Aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid	3
3	Wettelijke regels	5
4	Medische handelingen verklaard	6
6	Wanneer is medisch handelen nodig?	7
6.1	Het kind wordt ziek op school	7
6.1.1	Enkele zaken waar we op letten zijn:	8
6.2	Het verstrekken van medicijnen op verzoek	8
6.2.1	We leggen daarom schriftelijk en duidelijk vast	8
6.2.2	Enkele praktische zaken	8
6.3	Toestemming ouders medisch handelen	9
6.4	Als er iets mis gaat	9
6.5	Richtlijnen hoe te handelen bij calamiteiten (zie ook bijlage 1)	9
7	Opbergen van medicijnen op school	10
8	Wijzigingen	10
9	Bijlagen	10
	Formulier 9.1: Richtlijnen hoe te handelen bij een calamiteit	11
	Formulier 9.2: Handelswijze bij ziekte	12
	Formulier 9.3: Bekwaamheidsverklaring medische handeling	14
	Formulier 9.4 Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek	15
	Formulier 9.5: Toestemmingsformulier ouders medisch handelen	16

1 **Beleid Stichting Prodas**

Stichting Prodas vindt het belangrijk dat een chronisch of langdurig ziek kind of een kind met een bepaalde handicap of aandoening zoveel mogelijk gewoon naar school kan komen. Deze kinderen gebruiken soms medicijnen op school. Stichting Prodas vindt daarom dat medische handelingen op haar scholen door Prodas-medewerkers mogen worden verricht ...:

- onder voorwaarden
- volgens onderhavig protocol
- en op vrijwillige basis

Dit protocol is bedoeld voor directies, medewerkers en ouders op alle Prodas-scholen. Het bevoegd gezag, Stichting Prodas, beslist over het algemene beleid inzake medisch handelen op de scholen. De scholen geven daar verder hun eigen invulling aan, binnen de kaders van het beleid.

De directeuren dienen dit protocol aan alle bestaande en nieuwe medewerkers aan te bieden. Vanaf punt 4 kunnen scholen het protocol aanvullen met school-specifieke zaken en aanpassen aan de eigen situatie, mits het geen verandering in het beleid is en enkel praktische zaken betreft.

2 **Aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid**

2.1 **Stichting Prodas**

Het hebben van een protocol medisch handelen en medicijnverstrekking vinden we belangrijk. Het volgen van de werkwijze van het protocol sluit echter niet uit dat Stichting Prodas, een school of medewerker aansprakelijk gesteld en vervolgd zou kunnen worden bij calamiteiten. Het betreft dan een civielrechtelijke aansprakelijkheid. Zelfs als ouders toestemming hebben gegeven tot het uitvoeren van medische handelingen bij hun kind kan een leerkracht, directeur of bestuurder verantwoordelijk worden gesteld. Stichting Prodas evalueert jaarlijks het aantal en aard van de verrichte medische handelingen.

2.2 **Medewerkers**

Stichting Prodas realiseert zich goed dat medewerkers bepaalde verantwoordelijkheden op zich nemen, wanneer wordt overgegaan tot het uitvoeren van een medische handeling. Dit hoeft niet onoverkomelijk te zijn, maar het is belangrijk van tevoren stil te staan bij de consequenties. Medische handelingen kunnen ingrijpend zijn en het zal duidelijk zijn dat de ouders hiervoor hun toestemming moeten geven. Een directeur of leerkracht kan dus geen medische handeling goedkeuren of uitvoeren zonder schriftelijke toestemming van de ouders. De medewerker voert enkel op vrijwillige basis de handelingen uit, nadat aan de voorwaarden van het protocol is voldaan.

2.3 **Directeuren**

Stichting Prodas staat scholen en medewerkers toe medische handelingen en medicijnverstrekking, indien men bekwaam is en dit op vrijwillige basis doet, uit te voeren.

Hierbij worden de volgende stappen gezet:

- De ouders dienen een omkleed verzoek in bij de directeur van de school.
- De directeur neemt het verzoek in beraad en overlegt met het team.
- De directeur neemt een besluit over het verzoek en deelt dat de ouders mee.
- De directeur hoeft een negatief besluit niet toe te lichten.

Zaken die meewegen in de besluitvorming:

- Een medewerker beslist altijd zelf of hij een medische handeling wil uitvoeren.
- Voor bepaalde handelingen moet de medewerker bekwaam zijn of geacht worden.
- Medisch handelen kan nooit een verplichting zijn.
- Zelfs als een medewerker de medisch handeling wil uitvoeren en bekwaam is of geacht wordt, kan de directeur een verzoek toch afwijzen.

De directeur aanvaardt met het laten verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Leerkrachten begeven zich dan op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn. Met het oog op de gezondheid van het kind is het van groot belang dat zij in dergelijke situaties zorgvuldig handelen. Zij moeten daarbij over de vereiste bekwaamheid beschikken. Wij realiseren ons dat, wanneer zij fouten maken of zich vergissen zij voor medische handelingen aansprakelijk gesteld kunnen worden. Daarom willen wij middels dit protocol duidelijk maken hoe we in deze situaties handelen.

2.4 Verzekering aansprakelijkheid

Stichting Prodas heeft de civielrechtelijke aansprakelijkheid gedekt middels een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering. De aansprakelijkheidsverzekering van Prodas biedt dekking voor medische handelingen conform de volgende clausule:

AV074/1 MEDISCHE HANDELINGEN / MEDICIJNVERSTREKKING ONDERWIJSINSTELLINGEN.

De aansprakelijkheid voor schade als gevolg van zogenaamde "voorbehouden handelingen" conform de Wet op Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) is verzekerd,

- Indien de verzekerde die de voorbehouden handeling(en) verricht in het bezit is van een bekwaamheidsverklaring zoals bedoeld in de Wet BIG
en
- er sprake is van een schriftelijke toestemming van de wettelijke vertegenwoordiger(s) van de desbetreffende leerling(e) voor het verrichten van de voorbehouden handeling(en)
en
- de onderwijsinstelling beschikt over een behandelingsprotocol dat voldoet aan de wettelijk daartoe gestelde eisen
en
- met instemming van het bestuur en het bevoegd gezag is ingevoerd.

Onder de voorbehouden handelingen art. 36 Wet BIG vallen onder andere:

- Defibrillatie;
- Heelkundige handelingen;
- Injecties;

De directeur van de school vergewist zich of er sprake is van deze of een andere voorbehouden handeling. Daarbij volgt hij de verdere stappen van het protocol.

3 Wettelijke regels

De Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor onderwijzend personeel. Dat neemt niet weg dat in deze wet een aantal waarborgen wordt gegeven voor een goede uitoefening van de beroepspraktijk aan de hand waarvan ook een aantal regels te geven zijn voor schoolbesturen en leerkrachten als het gaat om in de wet BIG genoemde medische handelingen. Bij Stichting Prodas volgen we deze regels.

Bepaalde medische handelingen - de zogenaamde voorbehouden handelingen - mogen alleen worden verricht door artsen. Anderen dan artsen kunnen deze medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. De betreffende arts moet zich er dan van vergewissen dat degene die niet bevoegd is, wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten.

Leerkrachten vallen niet onder de wet BIG. Soms worden leerkrachten betrokken bij de zorg rond een ziek kind en worden daarmee partners in de zorg. In zo'n geval kan het voorkomen dat een leerkracht gevraagd wordt om een medische handeling bij een kind uit te voeren. In deze situatie is de positie van de leerkracht een bijzondere, die met zorgvuldigheid benaderd moet worden.

Bij Stichting Prodas wordt een dergelijk verzoek tot medisch handelen altijd aan de directeur gericht. De leerkracht moet een gedegen instructie krijgen hoe hij de BIG-handeling moet uitvoeren. Die uitleg krijgt hij van een BIG-geregistreeerde professional (meestal de behandelend arts of verpleegkundige). Het naar tevredenheid uitvoeren van deze handeling moet door deze BIG-geregistreeerde professional schriftelijk worden vastgelegd (met handtekening) in een bekwaamheidsverklaring. Op deze manier wordt een zo optimaal mogelijke zekerheid aan kind, ouders, leerkracht en de directeur gewaarborgd.

Ook voor de verzekeraar van de school zal het duidelijk zijn dat er zo zorgvuldig mogelijk is gehandeld. Dit betekent dat een leerkracht in opdracht van een arts moet handelen die hem bekwaam heeft verklaard voor het uitvoeren van een BIG-handeling. Een leerkracht is nooit verplicht deze handeling uit te voeren, maar doet dat enkel als hij dat zelf wil (vrijwillig) en zich er toe bekwaam acht. (Zie punt 3.3)

Een leerkracht is en blijft wel verantwoordelijk voor zijn handelen, ook al heeft hij een bekwaamheidsverklaring van een arts. Hij kan hiervoor civielrechtelijk aangesproken worden. Het schoolbestuur is echter verantwoordelijk voor datgene wat de leerkracht doet.

Kan het schoolbestuur een bekwaamheidsverklaring van een arts overleggen, dan kan niet bij voorbaat worden aangenomen dat de leerkracht onzorgvuldig heeft gehandeld. Daarom leggen scholen deze bekwaamheidsverklaring schriftelijk vast en gaan ook steeds na gaan of de leerkracht zich daarnaast ook bekwaam acht. Zonder bekwaamheidsverklaring, die kan aantonen dat een leerkracht voor een bepaalde handeling bekwaam is, mag hij de medische handelingen - BIG-handelingen - niet uitvoeren.

Een leerkracht die wel een bekwaamheidsverklaring heeft, maar zich niet bekwaam acht - bijvoorbeeld omdat hij deze handeling al een hele tijd niet heeft verricht - mag deze handeling eveneens niet uitvoeren. Een leerkracht die onbekwaam en/of zonder opdracht van een arts deze handelingen verricht is niet alleen civielrechtelijk aansprakelijk (betalen van schadevergoeding), maar ook strafrechtelijk (mishandeling). Het schoolbestuur kan op zijn beurt als werkgever eveneens civiel - en strafrechtelijk aansprakelijk gesteld worden. Een leerkracht is dus te allen tijde aansprakelijk te stellen indien er een calamiteit heeft plaats gevonden ten gevolge van zijn handelen. Echter met dien verstande dat bij zorgvuldig handelen met een bekwaamheidsverklaring van een arts tot het verrichten van een voorbehouden medische handeling (BIG) het wel degelijk zal uitmaken voor de juridische

beoordeling in geval van een calamiteit of er zorgvuldig is gehandeld. De arts die de verklaring gaf is hiermee immers ook verantwoordelijk.

Directeuren van Stichting Prodas hebben het recht om per individueel geval te beslissen om wel of geen medewerking te geven aan het verrichten van medische handelingen (BIG) door leerkrachten op school. (Zie punt 3.3)

Dit protocol is gebaseerd op het model protocol van de PO-Raad uit 2014 en uit 2018 herziene handreiking medisch handelen in het basisonderwijs. Tevens aanvullend het Protocol GGD geraadpleegd.

In de bijlagen bij dit Prodas-protocol zijn formats voor toestemmingsformulieren, voor een bekwaamheidsverklaring et cetera toegevoegd. Scholen kunnen deze op de eigen situatie aanpassen en ter ondertekening voorleggen aan betrokkenen.

4 Medische handelingen verklaard

4.1 Waarom?

Bij Stichting Prodas en op <naam school> vinden wij het belangrijk dat een chronisch of langdurig ziek kind of een kind met een handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. Het kind heeft contact met leeftijdsgenootjes, neemt deel aan het normale leven van alledag op school en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn handicap of ziek zijn. Het is dus belangrijk voor het psychosociaal welbevinden van deze kinderen om, indien dat maar enigszins mogelijk is, hen naar school te laten gaan. Om dit te kunnen waarmaken is soms medisch handelen nodig.

4.2 Soorten medisch handelen

De Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor onderwijzend personeel. Dat neemt niet weg dat in deze wet een aantal waarborgen worden gegeven aan de hand waarvan ook een aantal regels te geven zijn voor schoolbesturen en leerkrachten als het gaat om in de wet BIG genoemde medische handelingen.

4.3 Medische handelingen waarvoor de wet BIG niet geldt

Bijvoorbeeld het geven van bepaalde medicijnen, dat kan zijn het geven van een 'paracetamolletje' of andere medicijnen bijvoorbeeld een zetpil bij een epilepsieaanval, het behandelen van een insectenbeet met bijvoorbeeld Azaron, et cetera.

4.4 Medische handelingen waarvoor de wet BIG wel geldt

Bijvoorbeeld het geven van injecties en het toedienen van sondevoeding. Deze mogen slechts worden uitgevoerd door artsen en verpleegkundigen. Delegeren van het verrichten van deze handelingen aan leerkrachten moet met grote zorgvuldigheid worden omgeven. Een specialist/arts kan een leerkracht handelingsbekwaam achten en deze bekwaamheid ondersteunen met een ondertekende verklaring van bekwaamheid. De arts is dan medeverantwoordelijk. Dit heeft echter niet het gevolg dat de leerkracht niet meer aansprakelijk is voor zijn handelen. Deze blijft aansprakelijk. Het verrichten van de handeling gebeurt altijd op vrijwillige basis en kan niet door directeur, bestuur of ouder worden afgedwongen.

5 Uitgangspunten voor medische handelingen op onze school

5.1 Medische handelingen op onze school

Als er een medische handelingen op onze school plaatsvindt dan is daar altijd eerst een verzoek toe ingediend bij de directeur en heeft deze, na overleg binnen het team, ingestemd met het verzoek.

Zo'n verzoek kan al bij inschrijving van de leerling gedaan zijn, of later zijn ingediend.

Medische handelingen waarvoor de wet BIG niet geldt kunnen in het algemeen wel worden uitgevoerd, nadat de juiste formulieren zijn ingevuld en ondertekend. Een medewerker die zo'n handeling verricht controleert altijd of die toestemming er is.

Handelingen waarvoor de wet BIG wel geldt worden bij voorkeur niet door een schoolmedewerker uitgevoerd. Deze worden in het algemeen door de Stichting Thuiszorg (of vergelijkbare instantie) of door de ouders zelf op school verricht. De school geeft hier meestal wel toestemming voor en verleent er graag medewerking aan.

In hoog uitzonderlijke gevallen kunnen ouders aan de directeur verzoeken deze handelingen door een schoolmedewerker te laten verrichten. Te denken valt daarbij aan het geven van sondevoeding, het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje, het zetten van een EpiPen. Hiervoor moeten de juiste formulieren (zie punt 3: wettelijke regels) zijn ingevuld en bij de directeur ingediend. De directeur maakt daarna, na overleg in het team, de afweging of er wel of geen medewerking verleend wordt aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van een medische (BIG) handelingen. De toestemming wordt schriftelijk vastgelegd. Ouders moeten daarbij het toestemmingsformulier medisch handelen invullen. (Zie bijlage).

Voor de individuele leerkracht geldt dat hij mag weigeren handelingen waarvoor hij zich niet bekwaam acht (al dan niet vallend onder de wet BIG) uit te voeren. Dit is conform het arbeidsrecht. De wet BIG is niet van toepassing indien er sprake is van een noodsituatie. Iedere burger wordt dan geacht te helpen naar beste weten en kunnen.

6 Wanneer is medisch handelen nodig?

6.1 Het kind wordt ziek op school

Het komt voor dat een kind 's morgens gezond op school komt en tijdens de uren last van hoofd-, buik- of oorpijn krijgt. Indien een leerling ziek wordt, door een insect gestoken wordt of een ongeluk krijgt moet de leerkracht direct bepalen hoe hij moet handelen.

In zijn algemeenheid is een leerkracht niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Ons uitgangspunt is dat een kind dat ziek is, naar huis moet kunnen. De school zal, in geval van (onvoorziene) ziekte, altijd contact op nemen met de ouders om te overleggen wat er dient te gebeuren. Gevraagd wordt of het kind naar huis kan komen als er iemand thuis is om het kind op te vangen, of het kind wordt opgehaald. Er wordt overlegd of en wie met het kind naar bv de huisarts gaat.

Ook wanneer een leerkracht inschat dat het kind met een eenvoudig middel geholpen kan worden, wordt eerst contact gezocht met de ouders, tenzij hierover al afspraken zijn vastgelegd. Indien mogelijk spreekt het kind eerst zelf met de ouders. De leerkracht vraagt daarna om toestemming aan de ouders om een bepaald middel te verstrekken of te gebruiken.

Problematisch is het wanneer geen ouders of aangewezen contactpersonen te bereiken zijn. Het kind kan dan niet naar huis gestuurd worden. Ook kunnen medicijnen niet met toestemming van de ouders verstrekt worden. De leerkracht kan dan besluiten, eventueel na overleg met een collega, om toch een

eenvoudig middel te geven. Daarnaast moet hij inschatten of alsnog een (huis)arts geraadpleegd moet worden. Bij twijfel wordt altijd een arts geraadpleegd of bezocht. Zo kan bijvoorbeeld een ogenschijnlijk eenvoudige hoofdpijn een uiting zijn van een veel ernstiger ziektebeeld. Het blijft dan zaak het kind voortdurend te observeren.

6.1.1 Enkele zaken waar we op letten zijn:

- toename van pijn
- misselijkheid
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krimpen)
- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur)
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid)

Wij realiseren ons dat wij geen deskundigen zijn en raadplegen bij twijfel altijd een (huis)arts. Dit geldt met name wanneer de pijn blijft of de situatie verergert. De zorgvuldigheid die wij hierbij in acht nemen is alsof het ons eigen kind betreft.

6.2 Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook op school. Te denken valt bijvoorbeeld aan pufjes voor astma, ADHD medicatie, antibiotica, of zepillen bij toevallen (epilepsie). Ouders kunnen aan de directeur en leerkracht vragen deze middelen te verstrekken. Een schriftelijk verzoek en schriftelijke toestemming van de ouders is voor het toedienen noodzakelijk.

Hiervoor wordt het toestemmingsformulier medicijnverstrekking op verzoek (bijlage 4) ingevuld. Meestal gaat het niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden.

6.2.1 We leggen daarom schriftelijk en duidelijk vast

- om welke medicijnen het gaat
- hoe vaak, op welke wijze en in welke hoeveelheden ze moeten worden toegediend
- wie de medicijnen mag verstrekken of toedienen
- de periode waarin de medicijnen moeten worden verstrekt
- de wijze van bewaren, opbergen en de wijze van controle op de vervaldatum
- wat ouders van de directeur en de leerkrachten verwachten opdat deze op hun beurt weer precies weten wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn
- wanneer er regelmatige overlegmomenten met ouders zijn bij het verstrekken van medicijnen gedurende een lange periode, over de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op school
- dat er opnieuw overleg is als ouders een nieuwe voorraad medicijnen komen brengen

6.2.2 Enkele praktische zaken

- Medicijnen worden alleen in ontvangst genomen wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het betreffende kind.
- Bij het medicijn moet een bijsluiters aanwezig zijn zodat we op de hoogte zijn van eventuele bijwerkingen van het medicijn.
- Op een aftekenlijst wordt bijgehouden dat het medicijn verstrekt is.

6.3 Toestemming ouders medisch handelen

Wanneer een leerkracht handelingsbekwaam wordt verklaard voor het uitvoeren van een BIG handeling dient het toestemmingsformulier ouders medisch handelen worden ingevuld. Daarin wordt naast de omschrijving van de medische handeling ook de aanwezigheid van de bekwaamheids verklaring door de ouders gecontroleerd.

6.4 Als er iets mis gaat

Mocht zich onverhoopt ten gevolge van een medische handeling een calamiteit voordoen stel je dan direct in verbinding met de huisarts en/of specialist van het kind. (zie ook 8.4)

Is de situatie ernstig, bel dan direct het landelijk alarmnummer 112. Meld bij welke handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan en welke verschijnselen bij het kind waarneembaar zijn. Zorg ervoor dat je zo vlug mogelijk relevante gegevens van het kind bij de hand hebt, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en specialist van het kind, naam en hoeveelheid van de medicatie die is toegediend, welke reacties het kind vertoont en eventueel welke fout gemaakt is.

Het landelijke alarmnummer 112 wordt dus onmiddellijk gebeld als er twijfel is over de juiste noodzakelijke medische handelingen.

6.5 Richtlijnen hoe te handelen bij calamiteiten (zie ook bijlage 1)

Indien zich calamiteiten voordoen ten gevolge van het toedienen van medicijnen of het uitvoeren van een medische (BIG) handeling bij een kind, volgen hieronder richtlijnen:

- Laat het kind niet alleen. Probeer rustig te blijven.
- Observeer het kind goed en probeer het gerust te stellen
- Waarschuw een volwassene voor bijstand (of laat één van de kinderen een volwassene ophalen, waarbij u duidelijk instrueert wat het kind tegen de volwassene moet zeggen)
- Bel direct de huisarts en/of de specialist van het kind
- Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112
- Geef door naar aanleiding van welk medicijn of 'medische' handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt)
- Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van het kind bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
  1. Naam van het kind.
  2. Geboortedatum.
  3. Adres.
  4. Telefoonnummer van ouders en/of andere, door de ouders aangewezen persoon.
  5. Naam + telefoonnummer van huisarts c.q. specialist.
  6. Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn.
- Bel de ouders (bij geen gehoor een andere, door de ouders aangewezen persoon):
  1. Leg kort en duidelijk uit wat er gebeurd is.
  2. Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.
  3. In geval van opname, geef gegevens ziekenhuis, arts etc. door.

7 Opbergen van medicijnen op school

Het bewaren van medicijnen op school moet tot een minimum worden beperkt. Het is verstandig hiervoor één persoon aan te wijzen die hier verantwoordelijk is en het overzicht heeft.

De medicijnen dienen in een voortdurend afgesloten kastje/lade (koelkast indien dit nodig is) te worden bewaard. In geen geval worden medicijnen bewaard op/in het bureau van de leerkracht. De bureaula gaat te vaak open en het gevaar kan bestaan dat leerlingen de medicijnen kunnen meenemen.

8 Wijzigingen

Hier worden de doorgevoerde wijzigingen beschreven die na de vaststelling door de GMR zijn gedaan. Deze hoeven niet apart te worden vastgesteld, maar worden bij de volgende vaststelling meegenomen.

1. Februari 2022: Formulier "Verklaring handelwijze bij ziekte" toegevoegd
2. Februari 2022: Formulier: Toestemmingsformulier medicijnverstrekking op verzoek" toegevoegd
3. Maart 2023: Tekst wijzigingen en toevoeging formulier: Toestemming ouders medisch handelen.

9 Bijlagen

9.1 Richtlijnen bij calamiteit

Dit formulier geeft richtlijnen hoe te handelen indien zich onverhoopt een calamiteit voordoet bij o.a. het verrichten van een medische handeling.

9.2 Verklaring handelwijze bij ziekte

Dit formulier wordt gebruikt bij de inschrijving van een leerling. Jaarlijks worden de gegevens gecontroleerd en aangepast.

9.3 Bekwaamheidsverklaring

Dit formulier wordt gebruikt om vast te leggen dat genoemde persoon door een bevoegd instructeur bekwaam wordt geacht een medische handeling te verrichten.

9.4 Toestemmingsformulier medicijnverstrekking op verzoek

Dit formulier wordt gebruikt om toestemming te verkrijgen om op verzoek van de ouders/verzorgers een medicijn te verstrekken.

9.5 Toestemmingsformulier ouders medisch handelen

Dit formulier wordt gebruikt om toestemming te verkrijgen om op verzoek van de ouders/verzorgers een medische handeling te verrichten.

Formulier 9.1: Richtlijnen hoe te handelen bij een calamiteit

Hoe te handelen bij een calamiteit

Indien onverhoopt ten gevolge van:

- het toedienen van medicijnen aan een kind
- het uitvoeren van een medische handeling

een calamiteit ontstaat, volg dan deze richtlijnen:

1. blijf rustig, kalm en beheerst;
2. laat het kind niet alleen;
3. observeer het kind goed en probeer het gerust te stellen;
4. waarschuw een volwassene voor bijstand;
5. of laat één van de kinderen een volwassene ophalen (waarbij u duidelijk instrueert wat het kind tegen de volwassene moet zeggen);
6. zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van het kind bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
  - a) naam van het kind
  - b) geboortedatum
  - c) adres
  - d) telefoonnummer van ouders en/of andere, door de ouders aangewezen, persoon
  - e) naam + telefoonnummer van huisarts/specialist;
  - f) ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn;
7. bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112;
8. of indien 112 niet nodig (b)lijkt bel direct de huisarts en/of de specialist van het kind;
9. geef door naar aanleiding van welk medicijn of 'medische' handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt);
10. bel de ouders (bij geen gehoor een andere, door de ouders aangewezen persoon);
11. leg duidelijk uit wat er gebeurd is en indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd;
12. in geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis het kind is gegaan;
13. maak na afloop aantekeningen of een kort verslag voor in het dossier;
14. evalueer de gang van zaken en noteer de opmerkingen.

Formulier 9.2: Handelswijze bij ziekte

Akkoordverklaring handelswijze indien een kind ziek wordt op school

Het kan voorkomen dat uw kind tijdens het verblijf op school ziek wordt, een wondje krijgt, door een insect wordt gestoken of iets dergelijks.

Als deze situatie zich voordoet zal een zorgvuldige afweging gemaakt worden of uw kind gebaat is bij een 'eenvoudige' pijnstiller, het ontsmetten van de wond en een pleister plakken of een andere eenvoudige (be)handeling. U krijgt hiervan een bericht.

Indien blijkt dat een arts geconsulteerd moet worden zal de school altijd meteen contact opnemen met de ouders, verzorgers of met een andere, door u aangewezen, persoon.

Een enkele keer komt het voor dat deze personen niet te bereiken zijn. Dan zal de school zelf contact opnemen met de eigen arts of indien noodzakelijk met een dienstdoende arts.

Als u met bovenstaande handelswijze akkoord bent, wilt u dan dit formulier invullen.

Ondergetekende gaat akkoord met deze handelswijze ten behoeve van:

naam leerling:	geboortedatum:
Straat en huisnummer:	
postcode en plaats:	
naam ouder(s)/verzorger(s):	
1e contact: moeder/vader	Mobiel:
telefoon thuis:	Telefoon werk:
2e contact: moeder/vader	Mobiel:
telefoon thuis:	Telefoon werk:
naam huisarts:	Telefoon:
naam tandarts:	Telefoon:
Te waarschuwen persoon, indien ouder(s)/verzorger(s) niet te bereiken zijn:	
Naam en relatie tot kind:	
Tel nrs (mobiel/thuis/werk):	
Naam en relatie tot kind:	
Tel nrs (mobiel/thuis/werk):	

Extra info ten behoeve van voorkomen van en handelwijze bij ziekte

Overgevoeligheden en dergelijken

Allergieën voor (welke en reactie):

Mag niet eten of drinken:

Niet gebruiken / innemen

Medicijnen: geen/naam:

Ontsmettingsmiddelen: geen/naam:

Smeersels: geen/naam:

Pleisters: geen/naam:

Overige zaken:

Wel gebruiken / innemen bij (indien bekend)

Medicijnen:

Allergieën:

Ruimte voor aanvullende informatie:

Eventuele veranderingen worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de directie van de school.

Ondertekend door

Naam ouder/relatie tot kind:

plaats:

datum:

Handtekening:

Formulier 9.3: Bekwaamheidsverklaring medische handeling

Verklaring tot bekwaam uitvoeren van een medische handeling (BIG)

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling

verklaart dat,
naam werknemer:
functie:
werkzaam aan/bij:

na instructie door ondergetekende, in staat is gebleken bovengenoemde handeling bekwaam uit te voeren.

De hierboven beschreven handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop de leerling op school aanwezig is. De handeling moet/mag enkel worden uitgevoerd ten behoeve van:

naam leerling:
geboortedatum:

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor de leerling noodzakelijk wegens:

De hierboven beschreven handeling moet/mag enkel worden uitgevoerd gedurende de periode:

Van: _____ tot: _____

Ondergetekende,
naam:
functie:
werkzaam aan/bij:
plaats:

datum:

Handtekening:

Formulier 9.4 Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek

Verklaring: Toestemming medicijnverstrekking

Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde medewerker van school die daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de hieronder genoemde medicijnen:	
naam leerling:	geboortedatum:
adres:	
postcode:	plaats:
telefoon thuis/mobiel:	telefoon werk:
naam huisarts:	telefoon:
naam specialist:	telefoon:
De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte/aandoening:	
Naam van het medicijn:	
Toediening	
De medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s)/omstandigheden:	
De medicijnen dienen geregeld te worden toegediend: Op deze dag(en):	
Op deze tijden:	
Wijze van toediening en dosering:	
Eventuele aanvullende opmerkingen t.a.v. toediening:	
Wijze en plek van bewaren:	
Controle op vervaldatum door: (naam)	functie:
Naam ouder/verzorger:	
Plaats:	Datum:
Handtekening:	

Formulier 9.5: Toestemmingsformulier ouders medisch handelen

Dit formulier wordt gebruikt om toestemming te verkrijgen om op verzoek van de ouders/verzorgers een medische handeling te verrichten.

Ondergetekende geeft toestemming voor uitvoering van de zogenaamde 'medische voorbehouden handeling' op school bij:

naam leerling: _____

geboortedatum: _____

adres: _____

postcode en plaats: _____

naam ouder(s)/verzorger(s): _____

telefoon thuis: _____

telefoon werk: _____

naam huisarts: _____ telefoon: _____

naam specialist: _____ telefoon: _____

naam medisch contactpersoon: _____

telefoon: _____

Beschrijving van de ziekte waarvoor de 'medische handeling' op school bij de leerling nodig is:

_____
_____
_____

Omschrijving van de uit te voeren 'medische handeling':

_____
_____
_____

De 'medische handeling' moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijden:

_____ uur _____ uur

_____ uur _____ uur

De 'medische handeling' mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:

_____
_____

Manier waarop de 'medische handeling' moet worden uitgevoerd:

_____
_____

Eventuele extra opmerkingen:

_____

Bekwaamheidsverklaring aanwezig ja/nee

Instructie medisch handelen

Instructie van de 'medische handeling' + controle op de juiste uitvoering is gegeven op:
_____ (datum)

Door

Naam: _____

Functie: _____

Van: _____

(instelling) Aan: Naam: _____

Functie: _____

Van: _____ (naam school en plaats)

Ondergetekende:

Naam: _____

Ouder/verzorger: _____

Plaats: _____

Datum: _____

Handtekening: _____